Posamezna štev.: 1 Din. Poštnina pavšalirana.

Štev. 17. Ljubljana, v sredo 21. februarja 1923. Leto I.

Izhaja vsak dan ob 3h pop. razen nedelj in praznikov.

Mesečna naročnina:
za Ljubljano . . . Din 10·—
po pošti . . . . . „ 12·—
za inozemstvo . . . „ 22·—

Oglasi po tarifu.

LJUDSKI DNEVNIK

Glasilo Narodne Ljudske Stranke.

Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. — Pismenim vprašanjem je treba priložiti znamko za odgovor.

Poštno čekovni račun št. 13235.

Uredništvo: Breg, 12. II. nadstr. Telefon št. 119.

Uprava: Sodna ulica štev. 5. Telefon št. 423.

Kandidati Narodne Ljudske Stranke.

Narodna ljudska stranka je vložila v ponedeljek 19. t. m. kandidatske liste. Stranka se je za bodoče volitve omejila na mesto Ljubljana in volivno okrožje Ljubljana-Novomesto.

Kandidatna lista Narodne ljudske stranke je sledeča:

Nosilec liste:

Dr. Ivan Šusteršič,
bivši deželni glavar kranjski, Ljubljana.

MESTO LJUBLJANA.

Kandidat:

Dr. Ivan Šusteršič,
posestnik v Ljubljani, bivši deželni glavar.

Namestnik:

Karel Dermastia,
učitelj državne trgovske šole in posestnik v Ljubljani, Hrvatski trg 3.

LJUBLJANSKA OKOLICA.

Srezki kandidat:

Franc Zajec,
telefonski mojster in posestnik, Zgor. Šiška 5.

Namestnik:

Anton Stražišar,
trgovec, Borovnica št. 35.

OKRAJ ČRNOMELJ.

Srezki kandidat:

Josip Doltar,
cestni načelnik, Črnomelj št. 201.

Namestnik:

Janez Bohte,
posestnik in cestni odbornik, Zastava.

OKRAJ KAMNIK.

Srezki kandidat:

Franc Zajec,
telefonski mojster in posestnik, Zgor. Šiška 5.

Namestnik:

Anton Stražišar,
trgovec, Borovnica št. 35.

OKRAJ KOČEVJE.

Srezki kandidat:

Franc Bartol,
posestnik v Jelovcu št. 8 (obč. Sodražica) in lesni trgovec v Ljubljani.

Namestnik:

Vekoslav Pelc,
lesni trgovec in posestnik v Ljubljani, Kopališka ulica št. 8.

OKRAJ KRANJ.

Srezki kandidat:

Janez Jereb,
župan v Velesovem.

Namestnik:

Ivan Kregar,
pasar in posestnik v Ljubljani, Zrinjskega cesta št. 3.

OKRAJ KRŠKO.

Srezki kandidat:

Dr. Vladislav Pegan,
odvetnik in posestnik v Ljubljani.

Namestnik:

Franc Peterca,
posestnik v Ljubljani, Dunajska cesta št. 41.

OKRAJ LITIJA.

Srezki kandidat:

Franc Bartol,
posestnik v Jelovcu št. 8 (obč. Sodražica) in lesni trgovec v Ljubljani.

Namestnik:

Vekoslav Pelc,
lesni trgovec in posestnik v Ljubljani, Kopališka ulica št. 8.

OKRAJ LOGATEC.

Srezki kandidat:

Franc Drobnič,
posestnik, Nova Vas št. 4.

Namestnik:

Franc Škrbec,
trgovec z lesom v Ljubljani, Stari trg št. 9.

OKRAJ NOVOMESTO.

Srezki kandidat:

Dr. Vladislav Pegan,
odvetnik in posestnik v Ljubljani.

Namestnik:

Franc Peterca,
posestnik v Ljubljani, Dunajska cesta št. 41.

OKRAJ RADOVLJICA.

Srezki kandidat:

Alojzij Peterman,
posestnik, Kranjska gora št. 18.

Namestnik:

Anton Rožič,
posestnik in gostilničar, Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru, vila Zlatorog.

Naša škrinjica v mestu Ljubljana je peta — 5.

Naša škrinjica v volivnem okrožju Ljubljana je tretja — 3.

Papežev nuncij o verskih odnošajih v Jugoslaviji.

Belgrad, 21. febr. (Izv.) V včerajšnji »Samoupravi« je objavljen razgovor njenega sotrudnika s papeževim nuncijem Pelegrinettijem, ki se je najprej jako laskavo izrazil o sedanjem ministru za vere. Pohvalil je njegovo delo in udeležbo na konferenci škofov, ki se je nedavno vršila v Zagrebu. Izjavil je, da so bile obljube in zatrjevanja, ki jih je dal minister ob tej priliki, takega značaja, da bodo mnogo doprinesle, ako jih vlada izvrši, za ustvaritev gotovih pogojev notranje verske pacifikacije. Glede odnošajev med Vatikanom in našo državo misli nuncij, da je potrebno, da so najprisrčnejši, ker tvorijo katoličani znaten del celokupnega prebivalstva. Katoličani morajo sodelovati pri delu za splošno dobro, toda oni imajo istotako tudi pravico, da najdejo v državi zaščito svojih pravic, da dobe svobodo in možnost, da razvijajo enakopravno vse svoje sile v tej državi. Na vprašanje, kaj misli o nezadovljstvu gotovih katoličanov napram sedanji ustavi, je odgovoril: »Ugotavljam, da ni nobena stranka vstavila v volivni program delovanje proti katoliški cerkvi, kar pa seveda ne pomenja, da so vse stranke enako razpoložene napram katoliški cerkvi. Katoličani morajo paziti, kadar favorizirajo eno ali drugo stranko. Za svojo osebo sodim, da bodo delali katoličani po svoji najboljši volji in vesti za največja dobra svoje vere in domovine in sicer tako, da ne bodo ostali v svoji državi zapostavljeni od nikogar in da dosežejo to tudi pri onih, ki niso v njihovi cerkvi, ki pa imajo skupne težnje po miru in pravici.

Angleško stališče v poruhrskem vprašanju.

ANGLEŠKI PARLAMENT O NEMŠKIH REPARACIJAH.

London, 20. febr. (Izv.) Lloyd George je v današnji debati še izjavil: Kdo more reči, kaj se bo zgodilo. Nemčijo je mogoče razbiti, toda kdo ima korist od tega. Jaz sem vsekako za to, da dobi Francija sankcije, toda kakšne sankcije so v Poruhrju. Če smo resnični prijatelji Francozov, moramo vse storiti, dokler ni prepozno. Lloyd George je apeliral na vlado, da začne kako akcijo, in je izrekel nazor, naj bi vlada stopila v zvezo z Zedinjenimi Državami in obe državi naj bi nagovorili Francijo. — Fisher je izjavil v svojem govoru, da je stremljenje, dovesti vlado do akcije, v interesu entente. On nikakor ne misli, da je francoski smoter vojaškega značaja. Angleško javno mnenje pa vznemirja najbolj možnost, da bo Nemčija pozvana, da plača vsoto, ki je čez njeno zmogljivost, in da bo ta nezmogljivost morda pretveza za nedoločeno dolgo zasedbo. — Lambert je vprašal, ako se je Nemčija izrekla za pripravljeno, da plača primerno vsoto za reparacije. — Wedgewood je vprašal, če ni morda Nemčija več ponudila, nego zahteva angleški predlog.

LLOYD GEORGE ZAGOVARJA NEMCE.

London, 20. febr. (Izv.) V svojem govoru v spodnji zbornici je Lloyd George rekel tudi, da je bil nemški narodni čut, ki so ga štiri leta ponižavali in pokorili, prvič po premirju vzbujen vsled zasedbe Poruhrja. Bonar Law je kot zvest zaveznik vse storil in odsvetoval Franciji njeno postopanje. Zato prosi nujno, da stori Bonar Law nadaljne prijateljske korake, da reši Francijo iz zagate. Dokler ni prepozno, naj se začne kaka akcija. — Henderson je izjavil, da delavska stranka ni ne Nemcem prijazna, ne Francozom sovražna, toda v francoskem interesu je, da se reparacijsko vprašanje od nasilnosti in sankcij prenese v posvetovalnico.

BONAR LAW O ANGLEŠKEM STALIŠČU NAPRAM PORUHRSKI AKCIJI.

London, 20. febr. (Izv.) Bonar Law, ki je končal debato, je izjavil, da je vlada mnenja, da stoji francoska akcija v Poruhrju slabo. On da ne verjame, da bi bilo nemško zadržanje drugačno, če bi se Anglija pridružila Franciji. Nemški odpor sloni na prepričanju, da so bile sankcije naložene radi neizpolnivih zahtev. Obup je pripravil Nemce do tega, da se tako obnašajo. Vprašanje je, ali bi bila intervencija smoterna ali ne. Spričo sovražnosti Francije in najbrže tudi Nemčije in Italije bi predlog intervencije zveze narodov lahko bil poguba te zveze. Bonar Law je končno omenil, da dosedaj še ni prilike za intervencijo. Ponavljal je še enkrat, da se je vlada prepričala, da je v interesu antante, da ostanejo angleške čete kar najdlje v Nemčiji. Umik teh čet bi imel za antanto lahko resne in usodne posledice.

LIBERALNI PREMEMBENI PREDLOG ODKLONJEN.

London, 20. febr. (Izv.) Premembeni predlog liberalcev za odgovor na prestolni govor je bil v spodnji zbornici s 305 glasovi proti 196 odklonjen.

Poruhrje.

DR. CUNO O FRANCOSKIH NAMERAH.

Opravičevanje nemškega zadržanja.

Budapest, 20. febr. (Izv.) Državni kancelar dr. Cuno je izjavil napram berlin. sotrudniku „Pester Lloyda“, da je cilj francosko-belgijske politike renska meja in razkroj nemške države. O tem ni v Evropi nobenega dvoma več. Za temi stremljenji pa stoje gospodarske in politične aspiracije francoske veleindustrije. Francoska politika želi nemške obveznosti priviti tako visoko, da jih Nemčija ne bi mogla izpolniti. Francija hoče dobiti na ta način v roke jurističen razlog za dosego svojih nadaljnih ciljev. Nemčija je imela samo eno sredstvo, da prepreči zasedbo Poruhrja, to je, da se podvrže ciljem

francoske politike. To je pa z eksistenco in suverenostjo Nemčije nezdružljivo in tega tudi nobena nemška vlada ne bo pripoznala. Nemčija se mora kot svobodna in neodvisna država z vsemi razpoložljivimi sredstvi boriti proti francosko-belgijskim naklepom. V prepričanju, da ima prav, si je nemški narod v svesti, da bo končna zmaga njegova. Te zmage si pa Nemčija ne misli tako, kakor da potem ne bo sodelovala pri reparaciji Evrope in da bo odklonila obveznosti, ki jih smatra za pravične in zmogljive.

NOVA NEMŠKA NOTA.

Berlin, 20. febr. (Izv.) Nemški odpravnik v Parizu je bil pooblaščen, naj izroči francoski vladi noto, v kateri se opisuje dejansko stanje krvavega dogodka med francoskimi orožniki in policijskim nadstražnikom Hutmacherjem, ki je pozneje umrl na ranah. Dogodek se je pripetil 12. t. m. v Gelsenkirchnu. V noti se opozarja tudi na kazensko ekspedicijo francoskih zasedbenih oblasti proti Gelsenkirchnu kakor tudi na razoroženje in izgon policijskih uradnikov, ki se je izvršilo med brutalnimi izgredi francoskih čet. Državna vlada protestira proti temu nasilju ter si pridržuje pravico zahtevati popolno zadoščenje. Že sedaj pa zahteva, da so še vedno zaprti policijski uradniki izpuste na svobodo.

POINCARE O TRAJANJU OKUPACIJE PORUHRJA.

Pariz, 20. lebr. (Izv.) Poincare je sprejel včeraj deputacijo lorenskih kmetov, napram kateri se je izrazil, da se ne more z gotovostjo trditi, če bo poruhrska akcija Francozom kaj koristila, ne more se tudi vedeti, koliko časa bo zasedba trajala. Okupacija ne bo trajala večno, marveč samo dotlej, da Nemčija izvrši svojo dolžnost napram Franciji.

FRANCOSKE OBSODBE.

Mainz, 20. febr. (Izv.) Vojaško sodišče je obsodilo več uradnikov in železniških nastavljencev ter delavcev na zapor od 10 do 16 dni, ker so odrekli pokorščino in ščuvali k stavki. Ravnatelj tukajšnje podružnice diskontne družbe je bil obsojen na 25 dni zapora. Vse banke so bile včeraj radi tega v znak protesta zaprte.

NEMCI ODNEHUJEJO.

London, 20. febr. (Izv.) General Godley je obvestil angleško vlado, da se pojavlja v vrstah nemških železničarjev čimdalje večje popuščanje. 75% onih, ki so bili od okupacijskih oblasti odpuščeni, je zaprosilo za zopetno nastavitev.

ANGLEŠKO FRANCOSKA POGAJANJA.

London, 20. febr. (Izv.) Med državnimi pisarnami v Londonu in Parizu se nadaljujejo pogajanja o zahtevi francoske vlade, da smejo Francozi transportirati svoje čete čez ozemlje, ki ga imajo zasedene angleške čete.

Dementi o vojni mobilizaciji.

Belgrad, 21. febr. (Izv.) Ministrsko predsedstvo razglaša: V naši državi so se ponovno začele širiti lažnjive vesti o nekaki vojni mobilizaciji, ker se prizivajo rekruti na odslužitev svoje službene dobe. Kabinet predsedništva ministrskega sveta dementira ponovno vse te vesti, ki so popolnoma neresnične in tendenčne.

Kandidatne liste.

Belgrad, 21. febr. (Izv.) Sodišču so bile včeraj predložene kandidatne liste demokratske stranke, republikanske in naprednjaške stranke za belgrajsko okrožje. Nosilec demokratske liste je Ljuba Davidović, republikanske Miloje Lazarević, naprednjaške Milota Novaković. Liberalci niso niti v Belgradu niti v belgrajskem okrožju postavili svoje kandidatne liste ter bodo volili naprednjake. Zato pa jih bodo naprednjaki podpirali v podrinjskem okrožju. Ta kooperacija je naperjena proti demokratom.

Zagreb, 21. febr. (Izv.) V Zagrebu bo pri volitvah 7 kandidatnih list. Včeraj je vložila svojo listo Radičeva stranka. Nosilec liste je dr. Juraj Krnjevič. Stranka prava je postavila za nosilca liste dr. Vladimirja Prebega, hrvatska ljudska stranka dr. Velemir Deželič, radikalna stranka Ivana Franiča. Požežanina, narodni socialisti dr. Ivana Politeo, demokrati dr. Lujo Vojnoviča, socialni demokrati Viljema Bukšega. Doslej še ni znano, ali je neodvisna radnička partija postavila svojo listo.

Zagreb, 21. febr. (Izv.) Socialni demokrati so izročili sodišču kandidatno listo za virovitiško okrožje. Nosilec liste je Viljem Bukšeg.

Zagreb, 21. febr. (Izv.) Vodstvo hrvatske stranke prava je sklenilo, da ne postavi kandidatne liste v belovarsko-križevski županiji.

DR. RAŠIN BO SEŽGAN.

Brno, 20. febr. (Izv.) »Lidove Noviny« poročajo, da je rimsko-katoliška cerkev radi testamentarične želje dr. Rašina, da ga sežgo, odklonila udeležbo na žalnih svečanostih.

NEMŠKO POSOJILO.

Berlin, 20. febr. (Izv.) V predrazgovorih zastopnikov berlinskih in inozemskih bank v državnem finančnem ministrstvu se je dosegel sporazum o dotaciji 200 milijonov zlatih mark v zakladnih nakaznicah. Ustanovi se konzorcij, ki bo izdal 50 milijonov dolarjev v zakladnih nakaznicah, za katere bo jamčila državna banka in ki se bodo izdajale bržkone v kosih do 1 dolarja. Zakladne nakaznice se bodo oddajale za devize in inozemske bankovce. Konzorcij bi prevzel polovico posojila na lasten račun, polovico pa v komisiji. O podrobnostih se vrše nadaljna pogajanja.

OBISK DR. SEIPLA V BELGRADU.

Dunaj, 20. febr. (Izv.) Zvezni kancelar dr. Seipel in ostala avstrijska delegacija se bo mudila en dan dlje v Belgradu, kakor je bilo prvotno določeno, in sicer v svrho temeljitejših razgovorov. Dr. Seipla bo sprejel bržkone v avdijenci tudi kralj.

ALIIRANCI ZAPUSTILI MEMELSKO LUKO.

Memel, 20. febr. (Izv.) Celotno brodovje aliirancev je včeraj zapustilo memelsko luko.

IZGLEDI ZA MIR V ORIENTU.

London, 20. febr. (Izv.) Po angleških vesteh iz Carigrada se pričakuje, da bodo Turki morda zahtevali gotove spremembe načrta lausannske pogodbe, posebno glede finančnih, gospodarskih in pravnih določb. Izmet paša je došel v Eskišehir, kjer se sestane z Mustafa Kemal pašo. Brambeni minister angorske vlade je zahteval v parlamentu dodatno svoto v znesku 7 milijonov turških funtov. Iz neznatnosti te svote se sklepa o dobrih izgledih za mir v Orientu.

OBSTRUKCIJA V AMERIŠKEM SENATU.

Washington, 20. febr. (Izv.) Nasprotniki državne subvencije za paroplovbo so pričeli izvajati v senatu opozicijo z obstrukcijskimi govori, da bi dosegli odstavitev zakonskega predloga z dnevnega reda.

POTEK RUHRSKE AKCIJE.

Bilanca okupacije. — Nova pogajanja.

Vse evropsko časopisje razpravlja obširno o poteku francoske akcije v Poruhrju in slika situacijo, ki je vladala pred okupacijo, in položaj, ki je nastal po enomesečni zasedbi. Govoriti o rezultatih francosko-belgijske akcije je danes še težavno, zdi pa se nam potrebno, da podamo našim čitateljem razvojno skico tega veleważnega politično-gospodarskega nastopa Francije.

Ko so se pred dvema mesecema radi reparacijskega vprašanja pojavili prvi znaki nesoglasja med Francijo in Nemčijo in ko tega nesoglasja ni bilo mogoče odstraniti gladkim potom, je nemška vlada izjavila, da se želi pogajati v svrho rešitve tega vprašanja edinole s celo antanto in ne le s Francijo, dasi je bila slednja na tem vprašanju najbolj zainteresirana. Nemčija je pri tem zasledovala povsem jasne cilje. Vedela je dobro, da se Amerika in Anglija ne bosta strinjali s tako energičnim nastopom, kot si ga je zamislila Francija, in zato je pričakovala, da utegne ta nesporazum med zavezniki dovesti celo do razkola Velike antante. Te nade Nemčije pa se niso uresničile. Amerika in Anglija sta faktično stopile v ozadje in odpovedale aktivno sodelovanje. O kakem globjem razkolu pa ne more biti govora, kajti Velika antanta se pač dobro zaveda, da ji je omogočen prestiž v Evropi edinole v slučaju, da ostane veriga vseh zavezniških držav nepretrgana. Izhoda torej ni bilo in tako so francoske in belgijske čete dne 11. februarja vkorakale v ruhrsko ozemlje. Okupacija traja že mesec dni, a če si ogledamo sadove, ki jih je rodila ta akcija, moramo reči, da je Francija v mnogem oziru na slabšem. Okupacijski stroški so naravnost ogromni in so narasli v tem času že na **50 milijonov frankov.** Razen tega pa moramo upoštevati, da je Nemčija dobavljala Franciji in Belgiji pred zasedbo do **60.000 ton premoga dnevno,** ne da bi ti dve državi imeli za to kake izdatke; za časa okupacije pa sta obe državi dobili **le 50.000 ton.** Poleg tega uporablja nemška vlada vsa sredstva, ki stojijo na razpolago, da podžiga ljudstvo h činom sabotaže in otežuje poslovanje zasedbenih oblastev. V premogokopih pa so tudi na dnevnem redu splošne stavke, tako, da si morajo Francozi sami iskati zaklade iz podzemskih rovov. Materijelne koristi okupacije so torej neznatne, toda glavni cilj Francije je, da pokaže močno pest in krepko energijo. Proti tej energiji se seveda pojavlja odločen odpor na nemški strani. Toda v enem oziru si je edina vsa Evropa, namreč, da je Francija povsem upravičena, da zahteva kar ji po pravici pritiče. S svojo pasivno resistenco se tudi Nemčija ne bo okoristila. Nasprotno: čim večji ji bo odpor, tem energičnejši bodo protiukrepi.

Začudenje vzbuja edinole to, da še do danes Anglija in Amerika niste storili nikakih posredovalnih korakov, ki naj bi omilili gigantski gospodarski boj. Dvomljivo je sicer, če bi taka intervencija rodila kaj koristi, kajti Francija si želi direktno francosko-nemških pogajanj, Nemčija pa svojega stališča ni izpremenila in je pripravljena pogajati se edino z antanto. Tega trdovratnega nastopa nemške vlade pa danes celo nemški narod ne odobrava več, češ, da mora tudi Nemčija popustiti. V interesu gladke rešitve tega vprašanja je, da pride čim prej do potrebnih pogajanj. Za to se zavzema tudi nemško časopisje, ki zahteva, da se za vsako ceno prično pogajanja. Kako se bodo razvijali dogodki, nam bo pokazala najbližja bodočnost.

Inozemske vesti.

* **Trgovska pogodba med Italijo in Jugoslavijo.** Rimska »Tribuna« poroča, da se imajo v kratkem pričeti pogajanja jugoslovenskih in italijanskih delegatov za zaključenje trgovske pogodbe. Jugoslovanska vlada se strinja z italijansko, da se ta pogajanja čimpreje dovrše. Sodijo, da bo pogodba okoli 20- marca že gotova.

Hans Dominik: 10

OBLAST TREH.

Roman iz leta 1955.

(Dalje.)

„Ah tako, Mr. Logg Sar je izginil? Potem bo pač najenostavnejše, če se obrnemo na policijo. Seveda bi morali dokazati verjetnost, da gre za zločin, sicer... v državah se mnogo potuje in osemdnevna odsotnost mladega, neodvisnega moža še ni nikak vzrok pognati v tek policijski aparat.

Dr. Glosin je popolnoma obvladal svoje poteze. Jane, ki ga je napeto opazovala, ni opazila na njih nikake izprembe, medtem ko je on mirno nadaljeval:

„Sam bom povpraševal na policiji, toda... morda pa ima Logg Sar važne vzroke, da..."

„Gospod doktor! Kaj naj pomenijo te besede?"

Jane je kriknila to vprašanje. Gledala je na obiskovalca z velikimi, jasnimi očmi. Pred magnetičnim fluidom, ki je vrel iz bleščečih doktorjevih oči, so se njene trepalnice težko in plaho zaprle.

Še enkrat je hotel ujeti njen pogled, toda Jane je vstrajno gledala v tla. Trenotek se je bil ta nemi boj. Potem je dekle premagano dvignilo oči k možu. Njuna pogleda sta se pogreznila drug v drugega.

„Samo pol ure, potem sem končal s svojim poslom."

Doktor je stopil proti hišnim vratom.

„Spravi me v hišo, ljuba Jane. Solnce je zašlo za streho in postaja mi hladno."

Medtem ko ji je Jane ogrnila odejo, ki je bila padla na tla, jo je mati ljubeče božala po licu.

„Ljubček moj, saj bo še vse dobro."

Ah, da bi imela prav, mama!"

Mirno, skoro mrtvo je izrekla Jane te besede. V hiši je posadila bolnico na divan in se obrnila proti hodniku. Tiho je zaprla vrata sobe za seboj in obstala za trenotek, kot da bije v svoji duši nekak boj. Potem je stopila proti laboratoriju.

Dr. Glosin ji je prišel naproti in jo peljal na udoben stol. Sugestivno povelje se je izvršilo na minuto natanko. Še enkrat je poizkusila, da bi vstala, toda ni ji več uspelo. Nepremagljiva sila jo je vezala na njen sedež. Njena usta so se odprla, kot da hoče zavpiti. Dr. Glosin je iztegnil svojo roko nad njeno glavo in noben zvok se ni izvil iz njenega grla. Brez moči in volje je naslonila glavo na naslonjač. Nahajala se je sedaj v onem zagonetnem stanju, v katerem je telesno oko zaprto, duša pa opazuje stvari, ki so časovno in prostorno silno oddaljene.

Dr. Glosin je sedaj umaknil svojo roko in vprašal:

„Kje je Logg Sar pustil zapiske o svoji iznajdbi?"

Janine poteze so se napele. Zdelo se je kot da nekaj išče, pa ne more jasno videti. Njene ustnice so se odprle in so oblikovale besede tujega jezika.

„Om mani padme hum."

Mrtvo je ponovila te štiri besede. Dr. Glosin jih je slišal, toda ni razumel njihovega smisla. Z največjo koncentracijo svoje volje je ponovil še enkrat svoje vprašanje in zahteval, da pove Jane, kje da so skriti zapiski o iznajdbi. Toda odgovor je obstojal vedno v istih štirih besedah, katere je hipnotizirana deklica ponavljala brez zvoka, mrtvo, kakor stroj, kot da bi gramofon zaporedoma odigral isto besedilo.

Doktor je pustil to vprašanje in je stavil drugo.

„Kje se nahaja Logg Sar sedaj? Ali ga morete videti? Ali morete slišati kaj govori?"

Sunkoma pretrgano so prihajale besede in Janinih ust:

„Vidim... oblake... letalo... Logg Sar! Temna obleka. Dva moža sta pri njem... Letalo pristaja... Mnogo grmovja. Možje zapuščajo letalo... Letalo je izginilo. Logg Sar gre preko planjave... Megleno postaja. Ničesar več ne vidim."

Napeto je dr. Glosin sledil besedi za besedo.

„V kateri deželi se nahajajo? Kje leži ta dežela?"

(Dalje prih.)

* **Kakor poročajo „Times“**, se je izjavil v zakonodajni skupščini lord Rawlinson, vrhovni poveljnik angleške armade v Indiji, da se je sklenilo, naj se v prihodnosti postavijo edinice angleške armade v Indiji pod poveljstvo indijskih častnikov.

* **Rokopis slavnega Kopernikovega dela: De revolucionibus orbum caelestium libri VI.** (Šestero knjig o premikanju nebesnih teles) se nahaja v Pragi v Nosticovi palači. Latinsko pisani rokopis ima vsega 212 drobno popisanih listov. Vsaka stran ima 40 do 45 vrst. Koncem predgovora stoji latinski pripis Jana Amosa Komenskega, da je kupil rokopis „anno 1614“. Rokopis je sedaj državna last.

* **Kriza tujskega prometa na Dunaju.** Za dunajske hotelirje je nastala občutna kriza, ker prihaja tjakaj vedno manj tujcev, ki bi hoteli plačevati silne stanovanjske in prenočninske državne davke. V Avstriji tujski promet radi pretiranih davkov, ki jih ne nalaga le država, ampak tudi dežele in občine, sploh od dne do dne bolj hira. Sedaj je udruženje dunajskih in graških hotelirjev poslalo vladi spomenico, v kateri zahteva popolno odpravo tujskih davkov.

* **Zmanjšanje števila poslancev v Avstriji.** Dunajski listi poročajo, da v vladnih in parlamentnih krogih živalino razpravljajo o predlogu, ki pravi, naj se v svrho štedenja zmanjša število poslancev od 183 samo na 100.

* **Angleški torpedni motorji za Orient.** Skozi Gibraltar je odplulo 17. t. m. proti Orientu 9 angleških torpednih rušilcev. Trije so sledili drugi dan v spremstvu lahke križarke.

* **Razoroževanje Amerike.** Predsednik Harding je predložil te dni kongresu prošnjo za posojilo 90 milijonov 940 tisoč dolarjev za stroške za razorožitev oklopnic v zmislu washingtonskega dogovora.

* **Rusko japonski odnošaji.** Večina opozicije japonskega parlamenta je objavila odločitev, v kateri zahteva, da vlada takoj zaključi mirovno pogodbo in stopi z Rusijo v prijateljske stike.

Politične vesti.

+ **Posl. Stanovnik se umakne iz političnega življenja.** G. Stanovnik iz Horjula je kandidat SLS v ljubljanski okolici, dr. Brejc pa njegov namestnik. Kakor se govori v dobro poučenih krogih SLS, se bo g. Stanovnik po izvolitvi odpovedal mandatu in odstopil svoje mesto dr. Brejcu. G. Stanovnik se namerava po uspešni politični karieri sploh umakniti iz javnega političnega življenja. Volivci pa bodo poskrbeli, da Stanovniku ne bo treba odstopiti mandata in da bo z dr. Brejcem lahko ostal brez vseh skrbi — doma.

+ **Dr. Korošec na agitaciji.** Dr. Korošec pridno prireja shode na Kranjskem, za katero se mu je naenkrat odprlo srce. Hodi celo v kraje, ki jih pozna komaj po imenu, zakaj doslej itak še ni bil nikjer drugod kakor v Ljubljani in še to največkrat le na obedu pri proštu Kalanu. Da je dr. Korošec na shodih poln avtonomije, se razume, posebno sedaj pred volitvami. Ljudstvo pa sodi in bo sodilo po njegovih delih, ne pa po frazah. Če dr. Korošec obleta vse vasi do zadnje na Kranjskem, ne bo več s praznimi obljubami in frazami zabrisal ljudem oči.

+ **Dr. Brejc** je imel v nedeljo shod v Šmartnem pod Šmarno goro. Šmartno je zelo lep kraj, domačini so prijazni, izletnikom iz Ljubljane pa je tudi dosti, da lahko napravijo „sijajno obiskane shode“. Kakor čujemo, dr. Brejc na Igu in v Tomišlju ne bo priredil shodov. Vožnja je predraga in pot do tja preslaba. Pač pa bo v kratkem priredil velik „sijajno obiskan shod“ v Mostah, kjer živi še v jako dobrem spominu izza časa, ko je bil predsednik pokrajinske vlade na Bleiweisovi cesti. Iz Most se pride tudi hitro s tramvajem nazaj v Ljubljano.

+ **„Slovenec“ poroča,** da sta imela v nedeljo posl. Škulj in župan Pogorelec v Dobrepoljah in Strugah „veličastna in izredno dobro obiskana shoda“. — „Slovenčevim“ poročilom se že mora verjeti, saj stoji pod varstvom g. prošta Kalana. Mi pa smo mnenja, da bo 19. marca posl. Škulj — pogorelec, Pogorelec pa ne več dolgo — župan.

+ **Pariški »Matin«** z dne 17. febr. poroča iz Rima, da je ministrski predsednik Pašić sporočil Mussoliniju željo, naj bi se sešla v Benetkah ali v Trstu.

Domače vesti.

— **Pogreb dr. Ivana Tavčarja** se vrši jutri, v četrtek 22. t. m. ob 16. izpred magistrata. Na magistratu govori kot prvi g. dr. Karel Triller, v imenu »Društva slovenskih leposlovcev« pa pesnik g. Oton Župančič, dramaturg narodnega gledališča. Pred magistratom zapoje »Zveza pevskih društev« žalostinko. Po ulicah, koder se bo pomikal žalni sprevod, bodo gorele svetilke. Pri Sv. Krištofu bo govoril pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar in starosta »Jugoslovanskega Sokolskega Saveza« g. Vladimir Ravnihar. Zbor »Glasbene Matice« zapoje žalostinko »Umrl je mož«, na kar se vsi pevci, združeni v »Zvezi pevskih društev«, poslove od pokojnika s pesmijo »Vigred se povrne«. Nato prepeljejo truplo na Visoko, kjer ga polože pod Sv. Volbenkom v rodbinsko grobnico. Tu bosta govorila g. dr. Konrad Vodušek in v imenu slovenskih literatov g. župnik Fran Finžgar.

— **Sožalje vlade k smrti dr. Tavčarja.** Ministrski predsednik Nikola Pašić je poslal včeraj pokrajinskemu namestniku Hribarju brzojavko, v kateri v svojem in v imenu vlade izraža sožalje rodbini pokoj. dr. Tavčarja. Namestnik Hribar je takoj posetil rodbino pok. dr. Tavčarja in jej izrekel sožalje imenom vlade. Z namestnikom je posetil rodbino dr. Tavčarja tudi minister Velizar Janković, ki se je mudil v Ljubljani ter je izrazil svoje najtoplejše sožalje. Ministrski predsednik je odredil, da se pogreb dr. Tavčarja vrši na državne stroške. Na krsto bo dala vlada položiti venec.

— **Mesto venca** na krsto pokojnega pisatelja Emila Leona je dal prof. dr. Alfred Šerko Društvu slov. književnikov kot prvi ustanovni član znesek 4000 K.

— **Kandidatne liste za mesto Ljubljana.** V Ljubljani so vložile kandidatne liste sledeče stranke po naslednjem vrstnem redu: 1. Slovenska ljudska stranka. 2. Narodna socialistična stranka. 3. Socialistična stranka delovnega ljudstva. 4. Napredni blok. **5. Narodna ljudska stranka (kandidat dr. Iv. Šusteršič, namestnik profesor Karel Dermastja).** 6. Narodna radikalna stranka. 7. Socialistična stranka Jugoslavije.

— **Kandidatne liste v volivnem okrožju Ljubljana—Novo mesto** so vložile sledeče stranke po naslednjem vrstnem redu: 1. Slovenska ljudska stranka. 2. Samostojna kmetska stranka. **3. Narodna ljudska stranka.** 4. Narodno-socialistična stranka. 5. Jugoslovanska demokratska stranka. 6. Slovenska kmetska republikanska stranka. 7. Socijalistična stranka delovnega ljudstva. 8. Narodno-radikalna stranka. 9. Slovenska republikanska stranka in 10. Socialistična stranka Jugoslavije.

— **Osebna vest.** Glede na fino in elegantno pisavo „Slovenca“ je odbor Katol. tiskovnega društva znatno zvišal plačo glavnemu uredniku Smodeju. Čestitamo!

— **Odlikovanja v šolski službi.** Odlikovani so: z redom sv. Save 4. vrste Božidar Valenta, nadučitelj v Ljubljani; z redom sv. Save 5 vrste pa: Jerica Zemljan, upraviteljica gospodinjske šole v Ljubljani; Konrad Barle, nadučitelj v Metliki; Živana Mitrović, učiteljica v Ljubljani in Slobodan Živojinović, učitelj v Bojancih.

— **Prometni minister dr. Velizar Janković** je prispel 20. t. m. z dopoldanskim vlakom, ki pa je imel večurno zamudo, preko Karlovca v Ljubljano. Danes se pelje na Bled, odkoder se povrne popoldne naravnost v Belgrad.

— **Izpremembe v državni službi.** Državni svetnik dr. Štefan Sagadin je imenovan za člana stalnega pravniškega odbora pri generalni direkciji državnega pravdnega zastopništva. Ostavko na državno službo sta podala: inženjer Herbert Schoeppl, šum. kom. pri direkciji šum v Ljubljani in Kristijan Pertot, višji geometer v Kamniku. Simon Meršol, inspektor finančne kontrole v Ljubljani, je stalno upokojen, istotako tudi Ivan Brus, rudarski računski oficial v Zabukovci.

— **Jugoslovensko-češkoslovaška Liga** v Ljubljani priredi dne 25. februarja 1923 ob 11. uri dopoldne v univerzitetni dvorani predavanje o pisatelju in novinarju Holečku, ki izpolni dne 27. februarja 1923 70. leto svoje dobe. Jos. Holeček, predsednik udruženja češkoslovaških novinarjev, je s številnimi spisi in članki vneto pospeševal medsebojno spoznavanje češkoslovaškega in jugoslovanskega naroda ter zato v polni meri zasluži, da se naša javnost v obilnem številu odzove vabilu Lige ter se udeleži te proslave. Govoril bo dr. Ivan Lah. Vstopnina prosta.

— **Uradni list** št. 17 prinaša uredbo o draginjskih dokladah duhovništvu vseh konfesij, priznanih z ustavo, nadalje zakon, s katerim se uvrščajo okrajni šumarji šumskih uprav v kategorijo državnih uradnikov.

— **Hvaležnost — plačilo sveta?** Celovške »Freie Stimmen« z dne 14. febr. objavljajo nastopno: »Slabo plačilo za koroškega jugoslovanskega apostola«: »Od prijateljske strani nam poročajo, da se nahaja svoječasni avstrijski državnozborski poslanec in bivši koroški deželni poslanec Franc Grafenauer, svoječasni voditelj Koroščev, prijateljev Srbov, na Kranjskem v zelo slabih gospodarskih razmerah in se revno preživlja kot mežnar in organist v Naklem na Gorenjskem z mesečno plačo 90 Din (61.200 aK), tako da mu morajo njegovi sorodniki, ki živijo na Koroškem, pošiljati pripomoč, da ne zgladuje v svoji ljubljeni in koroškim Slovencem tako priporočeni SHS državi. Tako plačujejo kranjski »Hetzslovenci« enega svojih najzvestejših pripadnikov in najmarljivejših agitatorjev — čisto po Schillerjevem izreku iz »Fiesco«: Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan — Der Mohr kann gehen.« — Drugi koroški jugoslovanski apostoli, dr. Brejc in Smodej, so znali čisto drugače za se poskrbeti. Zato pa tudi nista bila navadna kmeta kakor — stavec orgel Grafenauer. »Mariborski Tabor« pristavlja »Vsakega Slovenca, komur je Koroška pri srcu, mora postati sram, ko čita ta članek. Veliko bolj pa se morajo sramovati še kor. Slovenci, ki vidijo, kako Jugoslavija časti — svoje prvoboritelje za svobodo. Mislimo, da je odveč omenjati zasluge Grafenauerja. — Tembolj žalostno je to, da nas mora opomniti tak list na našo dolžnost napram našemu narodnemu prvoboritelju. Morda bodo te vrstice zadostovale, da se zgane kako društvo in pomaga — pa izdatno!«

— **Velika železniška nesreča pri Kotoribi.** V pondeljek, dne 19. februarja ob 18. uri se je pripetila v M. Križevcih pri Kotoribi velika železniška nesreča, ki je zahtevala več človeških žrtev. Na postaji je stal tovorni vlak iz Barča in na postajo je privozil brzovozni tovorni vlak št. 933 iz Pragerskega. Vsled nesporazuma pri signalih je zavozil brzovozni tovorni vlak v stoječega tovornega. Obe lokomotivi in več vagonov je skočilo s tira. Prtljažni voz pragerskega vlaka je bil popolnoma zdrobljen. Prtljažnik Jakob Kitak in kurjač Jožef Hajšek sta ostala na mestu mrtva. Strojevodja Karel Gabršček iz Pragerskega je dobil težke notranje poškodbe, zaviraču Karlu Mlakarju je zdrobilo levo nogo. Oba težko ranjena so prepeljali v mariborsko bolnico. Škoda je velika.

— **Zopet sneg.** Ugibanju, če se bodo uresničile prerokbe o zgodnji pomladi, je napravila noč od nedelje na ponedeljek hiter konec. Precejšno plast snega smo zagledali v ponedeljek zjutraj, kar je ljubiteljem športa napravilo veliko veselje. S povsem drugačnim pogledom pa motrijo sneg naše gospodinje, ki gledajo z nemalo bojaznijo visoke cene premoga in pa svoje majhne zaloge. Medtem ko v torek ni več snežilo, je danes zjutraj zopet pričel naletavati sneg. Star kmečki pregovor pravi, da pomeni sneg v februarju božji blagoslov. Če se bo ta pregovor uresničil, nam božjega blagoslova v letu 1923. ne bo manjkalo.

— **Spor med zagrebškim vseučiliščem in prosvetnim ministrstvom.** Zagrebško vseučilišče je zaprosilo belgrajsko vseučilišče za razsodnika v sporu med zagrebškim vseučiliščem in bivšim ministrom za prosveto Svetozarjem Pribičevičem, ki je imenoval za vseučiliške profesorje štiri svoje strankarske pristaše, ki jih vseučilišče ni predlagalo.

— **Lokomotiv** na račun reparacij je došlo dosedaj v Jugoslavijo 342 normalnotirnih in 50 ozkotirnih, ki pridejo v prvi vrsti v poštev za bosanske, južnosrbske in dalmatinske proge. Vagonov imamo sedaj okoli 9000 tovornih, 500 sanitetnih in okoli 190 poštnih ter službenih.

— **Razne tatvine.** Čevljarju Ferd. Peklarju v St. Lenartu je bilo ukradeno kolo znamke „Pauser“, vredno 4000 K. — Mlekarici Frančiški Skodlarjevi iz Bevk pri Vrhniki je bil ukraden dvokolesni ročni voziček vreden 2000 K. — Duhovščini v Komendi je bilo ukradenega več perila v vrednosti 2500 K. Tudi kuharici je odnesel tat eno srajco. — Vajencu Srečku Klaschu v hotelu „Union“ je bila ukradena zimska suknja, vredna 4000 K. — Posestnici na Starem trgu M. Militzevi je bilo ukradeno za okroglo 4000 K raznega posteljnega perila. — Kapetanu I. Potočnku je odnesel neznanec suknjo in klobuk, vredno 9000 K. V žepu v suknji je bil bel svilen šal in pa 3 ključi. — Francu Pogačniku je bil ukraden 15. t. m. pes mešane španjolske pasme, ki čuje na ime „Zuži“.

— **Čevlje kupujte** od domačih tovaren tvrdke Peter Kozina z znamko Peko, ker so isti priznano najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg št. 20, ter Aleksandrova cesta štev. 1. 12

Dopisi.

d **Iz duhovniških krogov** nam pišejo: Dopis, ki ga je poslal „Dnevniku“ sivolasi gorenjski župnik, je mnogim govoril iz srca. O, so še poštene duše, ki se ne bojijo terorizma! Pa so res čudno dosledni ti ljudje. Popreje tako navdušenje za Avstrijo in cesarja, potem pa je bilo vse naenkrat nič vredno! V Belgrad so škilili na tihem, ker se javno niso upali, zdaj so ga pa do grla siti. Pa očitajo dr. Šusteršiču, da je zbežal. Saj ni bil življenja varen. On je prisegel cesarju zvestobo in kot tak je ostal značaj. Če je pa sedaj obljubil zvestobo našemu vladarju, jo bo tudi držal. Gotovo je, da dr. Šusteršič teh razmer ni — kriv. In še nekaj! Mladinska gospoda se sedaj šopiri v „Unionu“. Kdo se je za „Union“ najprej trudil? Dr. Lampe, veliki duh, kateremu naši mladini ne sežejo niti do gležnjev. On je pisal pisma duhovnikom, naj pokupijo akcije „Uniona“. Če bi pa dandanes živel, bi skoro gotovo v Union niti ne smel. Nehvaležnost je plačilo sveta. Sicer je bila pa kazen božja kmalu za petami. Koliko časa pa sta bila predsednika vlade **dr. Brejc** in predsednik kmetijske družbe **Kalan?** Liberalci so jih kmalu odslovili. To, kar sta dr. Šusteršič in dr. Lampe z deželnim odborom spravila do moči, pa je po zaslugi voditeljev SLS vse vrag vzel.

Družba ILIRIJA, Ljubljana
Kralja Petra trg, 8. — Telefon štev. 220.
Nakup gozdov. — Eksport lesa. Prodaja drv in premoga v Ljubljani na drobno in debelo.

Kultura.

k **Otroška razstava »Proljetnega Salona« v Zagrebu.** Razstava otroških del, ki jo priredi umetniško društvo »Proljetni Salon«, se otvori nepreklicno 3. marca t. l. Prosimo torej vse stariše in sl. učiteljstvo, v kolikor nam še niso vposlali svobodnih del svojih otrok, naj nam čim prej vpošljejo dela, ki so nastala iz lastnega nagona otrok in to, risbe, predmete z lesa, ilovice, kamna, vezenine z iglo, pesmice, pravljice, kompozicije (muzikalne), itd. — Odpošiljatelji so naprošeni, da napišejo: ime, priimek, starost otroka, kedaj je izdelal vposlano delo, in ali žele, da se jim dela povrnejo. Dela se odpošljejo na adreso: »Proljetni Salon«, Zagreb, Ilica 54.

k **Julij Betteto** priredi jutri v četrtek koncert v Zagrebu.

Narodno gledališče.

DRAMA:

Sreda, 21. februarja: „Za pravdo in srce". Red C.
Četrtek, 22. februarja: „Idijot". Začetek ob pol 8. uri. Red B.
Petek, 23. februarja: „Vojiček". Red E.

OPERA:

Sreda, 21. februarja: „Nižava". Red A.
Četrtek, 22. februarja: „Rigoletto". Gostovanje gospe Vesel-Pola iz Zagreba. Red D.
Petek, 23. februarja: „Gorenjski slavček". V prid Udruženju gledaliških igralcev. Izven.

Izpred sodišča.

s **„Slovenec"** — zopet obsojen radi častikraje. V ustavotvorni skupščini l. 1921. je omenil poslanik dr. Bog. Vošnjak znano izjavo kulturnih delavcev in pristavil, da sta duševna očeta te izjave dva bivša bibliotekarja dvorne biblioteke na Dunaju. — Profesorski zbor je zahteval nato od prof. dr. Prijatelja in dr. Kidriča, da naj uredita to zadevo z dr. Vošnjakom, češ, da ta izjava vsebuje očitek avstrijakanstva. Poravnava se radi odsotnosti dr. Vošnjaka ni mogla vršiti, za to pa je napadel „Slovenec" dr. Vošnjaka, ga dolžil laži in trdil, da dr. Vošnjak ni na mestu, da bi zastopal v inozemstvu našo državo. — Dr. Vošnjak je „Slovenca" tožil in odgovorni urednik Miha Moškerc je ponudil dokaz resnice. Zaslišanih je bilo mnogo prič, ki naj bi potrdile očitek avstrijakantstva. Razni ministri in vseučiliški profesorji so v splošnem navajali, da je napravila ta izjava le prvi vtis kot očitek, česar pa priče niso mogle verjeti, ker poznajo jugoslovansko mišljenje obeh profesorjev kakor tudi njihovo delovanje v nevarnih časih. Dokaz resnice se je popolnoma ponesrečil in odgovorni urednik „Slovenca" je bil obsojen na 1000 dinarjev globe.

s **Porotne razprave.** Prvo zasedanje porotnega sodišča v Ljubljani se prične dne 5. marca in bodo trajale porotne obravnave skoro 14 dni. Glavni porotniki so: Fr. Hafner, trg Mojstrana; Pavel Bric, pos. v Gradiški Lazi; Peter Sitar, pos. na Jesenicah; Fran Bahar, pos. Zg. Šiška; Miha Odar, pos. Brda pri Radolci; Vil. Raitharek, tov. Tržič; Al. Berlič, miz. moj. Zapuže; Matevž Okorn, pos. Brda; Emil Koprivnikar, pos. Litija; Val. Kocjančič, pos. Ljubno; Jos. Smolej, pos. Kor. Bela; Fran Jereb, pos. Hraše; Fran Pestotnik, trg. Blagovica; Josip Pleško, pos. Kozarje; Ivan Pogačar, pos. Boh. Bistrica; Franc Gorenjc, zid. moj. Litija; Fran Deu, pos. Tržič; Karl Albrecht, trg. Kamnik; Ivan Marčun, pos. Ljubno 60; Ivan Juštin, les. trg. Ribno; Miha Poljka, pos. Sp. Lipnica; Al. Kristan, pos. Zapuže; Fr. Babnik, usnj. Vernek; Ivan Ocepek, pos. Volčjipotok; Ivan Pogačnik, pos. Sp. Lipnica; Fran Urlep, ofic. v p. Ljubljana; Fran Majhen, pos. Podrečje, Blaž Kepic, pos. Praprotna polica; Peter Ahačič, pos. Senično; Ivan Čap, pos. Kamnje; Avg. Ložar, pos Ljubljana, Ivan Černe, sedl. Zg. Šiška; Iv. Petek, trg. Kamnik in Jakob Pogačar miz. v Radovljici. Kot namestniki pa so poklicani sledeči gg. iz Ljubljane: Ivan Bahovec, trg.; Ant. Brajer, čev.; Ig. Vehar, miz.; Fran Čuden, urar; Pavel Fajdiga, trg.; Fran Ostrelič, trg.; Ivan Kavčič, gostl. pos.; Al. Dular, trg in Stane Vidmar, trg. Spored obravnav, ki je precej raznovrsten priobčimo pravočasno. Prva obravnava se vrši proti Alojziju Slejko, ki je dne 20. V. l. l. na Planini ustrelil Dom. Marušiča. Slejko je bil obsojen v Ljubljani na smrt, stol sedmorice pa je odredil ponovno razpravo.

Razno.

r **Nenavadna sreča.** V Madridu se je vršila letaiska tekma, pri kateri je letalo holandskega tekmovalca v višini 1000 metrov odpovedalo in s strašno silo treščilo na zemljo. Iz zdrobljenih ostankov je vstal letalec brez kakršnekoli poškodbe. Srečni ponesrečenec!

r **Skesani soprog.** Sledeča vesela zgodba se je zgodila v neki vasi na Hrvatskem. Žena je zvedela, da jo njen mož vara z drugimi ženskami. Sklenila je, da mu ne bo delala nikakih očitkov, pač pa ga bo kaznovala na drug način. Stopila je k župniku, mu potožila svoje težave ter nazadnje zaprosila, da bi prvo nedeljo pridigal proti zakonski nezvestobi. Župnik ji je ustregel. Govoril je torej, da se med poslušalci nahaja nezvest mož, ki naj v znak kesanja po končani maši vrže v cerkveno puščico 10 Din za reveže. Ko so drugi dan izpraznili puščico, so našli šestintrideset 10 dinarskih bankovcev. Vseh oženjenih moških v vasi pa je bilo tudi 36.

r **Avtomobilsko mesto** se lahko naziva New York, kjer se po štatistiki od 1. februarja nahaja 500.000 avtomobilov.

Gospodarstvo.

g **Ustanovitev Clearing-instituta.** Podružnica „Narodne banke" v Zagrebu je povabila vse denarne zavode k seji o ustanovitvi Clearing-instituta, ki bi ga vodila podružnica sama.

g **Novi bankovci na Čehoslovaškem.** Čehoslovaška vlada namerava izdati bankovce novega formata, ki bo praktičnejši. Zamenjala bo 50, 20 in 10 kronske, ki jih bo potegnila iz prometa do leta 1925. Bankovce po 1 krono pa bo zamenjala s kovinastim denarjem.

g **Praški trg.** Na Češkem se industrijsko življenje zopet živahno razvija. Cela vrsta tovaren, ki je svoj obrat ustavila ali pa vsaj zmanjšala, je začela zopet v polnem obsegu obratovati. Tako izginja brezposelnost in živilski trg postaja realnejši v cenah. Koncem tedna so notirali: pšenica 160—175 čK, rž 110—115, koruza 145—160, rdeča detelja 2000—3300 čK, vse za 100 kg loco oddajna postaja. Nerafiniran sladkor prvi produkt pa 270—280 čK.

g **Pasivnost mažarske trgovske bilance za l. 1922 znaša okoli 70 miljard proti 21 miljardam papirnatih kron l. 1921.**

g **Sladkor.** Zadnje zvišanje mednarodnih sladkornih cen je dvignilo tudi sladkorne papirje v naravnost senzacionalne višine. Glavni papir Handelsvereinigung Amsterdam so poskočili zadnji čas od 350 do 420 odstotkov. Prihajajo pa še vedno nova poročila o podraženju sladkorja. Na Ogrskem je bil nekaj časa uvoz prepovedan, zato so liberacijo ustavili in dvignili cene. Za nekaj časa je bil nato dovoljen uvoz češkega sladkorja, ki je ogrske cene potisnil. Ko pa je bil zopet prepovedan uvoz, so cene zelo poskočile. Na Poljskem so ga podražili s 14. februarjem za 110 odstotkov. Ker pa je vlada nastavila obenem visok izvozni davek, so industrijci eksport sladkorja ustavili. Cena za kristalni sladkor znaša 350.000 poljskih mark za 100 kg. Iz pariške borze pa prihajajo poročila, da se tečaj precej trdovratno drži na svoji višini, kljub temu, da se je v New Yorku po zadnjih hudih skokih malo opomogel. Francoska vlada namerava izdati odredbe, da odpomore tej krizi.

g **Ogrsko gospodarsko stanje.** Iz „Prager Presse" posnemamo: Ogrska stoji pred velikim gospodarskim polomom, ker imajo ogrski trgovci težave z inozemskimi plačili, industrijci pa morajo ustavljati obrate vsled pomanjkanja surovin. Poizkusi, da bi uvažali surovine iz inozemstva, so se ponesrečili, ker ogrsko trgovstvo ne uživa kredita vsled nelzplačevanja starih faktur. Industrijci se trudijo, da bi dosegli vsaj spremembo izredno stroge devizne naredbe, a doslej se brez uspeha.

BORZA.

Curih, 20. febr. (Izv.) Berlin 2.37, Holandija 209.50, Newyork 529.75, London 24.87, Pariz 32.17, Milan 25.43, Praga 15.67, Budimpešta 19.50, Zagreb 5.05, Bukarešta 2.40, Sofija 3.05, Varšava 1.45, Dunaj 74,50, avstrijske krone 3.05.

Zagreb, 20. febr. (Izv.) Devize: Dunaj 0.14825—0.149, Berlin 0.48—0.49, Budimpešta 3.90—3.95, Bukarešta 47.50—48.50, Italija 501—504, London 493—494, Newyork ček 104—105, Pariz 625—629, Praga 311.50—312.50, Sofija 58.50—59.50, Švica 1975—1980, Varšava 0—0.28. Valute: Dolarji 102—103, avstrijske krone 0.143—0.144, češkoslovaške krone 306—307, francoski franki 0—620, mažarske krone 3.65—3.75, lire 491—495.

DANAŠNJA PREDBORZA.

Zagreb, 21. febr. (Izv.) 1 dolar 102.25—104 Din, 1 funt šterl. 494 Din, 100 fr. frankov 632 Din, 100 švic. frankov 1980 Din, 100 mark 0.43 Din, 100 avstr. kron 0.149 Din, 100 čsl. kron 312 Din, 100 lir ital. 504 Din.

Izdaja konzorcij »Ljudskega dnevnika.« — Odgovorni urednik Fr. Jereb. — Tisk J. Blasnika nasl. v Ljubljani.

Prispevajte v naše sklade!

Preminul je danes naš častni meščan, dolgoletni občinski svetovalec in prezaslužni mestni župan, gospod

dr. Ivan Tavčar

slovenski pisatelj, bivši kranjski deželni poslanec in odbornik, ljubljanski državni poslanec v dunajskem parlamentu, poverjenik v naši prvi narodni vladi in kesneje zastopnik mesta Ljubljane v narodnem predstavništvu, predsednik raznih naših kulturnih in gospodarskih institucij, imetej reda sv. Save II. stopnje, častni občan več občin, častni član raznih narodnih korporacij itd., itd.

Krsta, ob kateri žaluje vsa Ljubljana, bo v četrtek, dne 22. febr. položena javno na svečan mrtvaški oder v vestibulu magistratnega poslopja in od ondot bo ob 4. popoldne mrtvaški sprevod.

Odšel je izmed nas mož, kateremu ohranita mesto Ljubljana in ves narod trajen in nevenljiv spomin.

V LJUBLJANI, dne 19. februarja 1923.

Mestna občina ljubljanska.

Pisalne stroje Erika
The Rex Co., Ljubljana